

Në "Vitin Shqiptar të Pyjeve"
edukimi i brezave të rinj mbi
rëndësinë dhe kujdesin që duhet
të tregojmë për Pyjet si dhe pro-
movimi i profesionit të Inxhin-
ierit të Pyjeve, Teknikut të Pyjeve
merr rëndësi të vecantë

FAQE 6

MARS 2024

Shpërndahet
FALAS!

JETO GJELBËR

Kumbaro në Voskopojë: Korça, një ndër bashkitë me performancën më të mirë në mbjelljen e pemëve

Kumbaro e vlerësoi shumë të rëndësishëm në Vitin e Pyjeve, partneritetin me Universitetin Bujqësor të Tiranës. "Kur flasim për planet e mbarështimit, na duhet të rishikojmë bashkë edhe metodologjinë, edhe pse me ministrin e Pushtetit Vendor po mendojmë që të ndërhyjmë me një plan kombëtar për t'i ndihmuar bashkitë ...

FAQE 3

Almira Zebi Xhembulla
Zv/Ministre e Turizmit
dhe Mjedisit

FAQE 4

21 Mars "Dita Ndërkombëtare e Pyjeve"

21 Mars "Dita Ndërkombëtare e Pyjeve" e gjen sektorin e pyjeve me angazhimin dhe gjithëpërfshirjen e aktorëve, donatorëve dhe shoqërisë civile në aksione pyllëzimi, për të përmbyllur me sukses fushatën e pyllëzimeve, në kuadër të vitit të pyjeve Lushnje, Kolonje

FAQE 5

Gruaja në pylltari, sfidat dhe mundësitë

FAQE 2

**Empowering women
and celebrating their
success**

Page 8

Federata Kombëtare e Pyjeve ju uron Gëzuar Ditën Ndërkombëtare të Pyjeve!

Investimi për pyjet dhe komunitetet që jetojnë pranë tyre mund ta bëjnë Shqipërinë edhe më të mirë.

FAQE 7

Gruaja në pylltari, sfidat dhe mundësitë

ELSA AHMESULA

**Përgjegjëse e Sektorit të Këshillimit, Projekteve dhe Kërkimit Shkencor
Agjencia Kombëtare e Pyjeve
Kontribuoi në përgatitjen e shkrimit Aida Kamishi, Specialiste Mjedisi**

“Të arsimosh një mashkull do të thotë të arsimosh një person, të arsimosh një femër do të thotë të arsimosh një shoqëri”, shkruan revolucionari me famë botërore, Mahatma Gandhi, citim ky që tregon më së miri vlerat dhe rolin e jashtëzakonshëm të gruas.

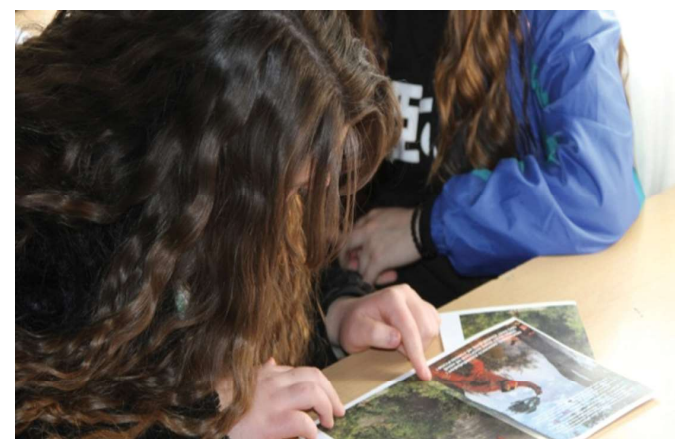
Gruaja është bazë e shoqërisë, që edukon një individ, një brez, një shoqëri të tërë, duke kryer njëkohësisht rolin e gruas, partneres, organizatores, krijuese në familje dhe në zhvillimin social, ekonomik, kulturor dhe politik të shoqërisë.

8-Marsi është dita e cila shënon pikënisjen e lëvizjes për të drejtat e grave në nivel ndërkombëtar. Këto ditë të shënuara janë si një stacion kohor ku ne risjellim dhe analizojmë situatat e ndryshme në të shkuarën, gjendjen e tanishme dhe planifikojmë politika e strategji si ta ndërtojmë të nesërmën në mënyrë që të jetë më e mirë. Një ditë mund të mos jetë e mjaftueshme për të ndryshuar gjithçka, por mund të jetë e

konsiderueshme për të zgjuar shumë zemra dhe mendje, për t'u sensibilizuar, për të gërmuar brenda vetes, për të gjetur forcën e energjinë, për të ndërtuar rrugë e nëpër to të hidhen hapat e së nesërme. Ndër sektorët ku gruaja luan një rol absolutisht themelor është edhe sektori pyjor, pylltaria. Pavarësisht sfidave apo peripecirave që mund të hasen për shkak të vështirësive të profesionit në vetvete, por edhe të stereotipit gjinor që egziston në ushtrimin e profesioneve të tilla, të dominuara tradicionalisht nga inxhinierë meshkuj, gruaja ia ka dalë që të angazhohet e të japë një kontribut të pazëvendësueshëm. Pylltaria është një ndër fushat, ku gratë politikbërëse apo zbatuese po kontribuojnë në shumë mënyra, si në mbrojtjen e pyjeve ashtu edhe në zhvillimin e qëndrueshëm të tyre dhe po sigurojnë vende pune, duke thyer kështu tabutë e dominimit të gjinisë mashkullore në disa industri, siç është pylltaria. Duke parë rëndësinë që ka roli i gruas në këtë sektor, institucionet përgjegjëse sot po angazhohen e mbështesin më shumë veçanërisht arsimimin e përfshirjen e gruas në zhvillimin e sektorit pyjor, si një forcë e jashtëzakonshme për menaxhimin e pyjeve, këtyre hapësirave natyrore kaq të bukura e shumëfunktionale për brezat e sotëm, për fëmijët tanë dhe për të ar-

dhmen, ata që do të vijnë. Edukimi, pavarësisht fushës, është çelësi për eliminimin e të këqijave shoqërore dhe trampolinë për emancipimin e gruas në shoqëri me të drejta të plota.

Vijon në faqen 4

Kumbaro në Voskopojë: Korça, një ndër bashkitë me performancën më të mirë në mbjelljen e pemëve

NGA KLOTILDA SARACINI

TIRANË, 21 mars/ATSH/ Në Ditën Ndërkombëtare të Pyjeve, e cila kremtohet më 21 Mars, ministrja e Turizmit dhe Mjedisit Mirela Kumbaro mori pjesë në pyllëzimin e 21 hektarëve sipërfaqe pyjore në zonën e Krushovës, në bashkinë Korçë, në vazhdim të aktiviteteve të Vitit të Pyjeve.

Në aksionin masiv të mbjelljes së këtyre sipërfaqeve organizuar nga bashkia Korçë, Ministria e Turizmit dhe Mjedisit dhe Agjencia Kombëtare e Pyjeve, së bashku me Administratën Rajonale të Zonave të Mbrojtura të Korçës dhe Fakultetin e Shkencave Pyjore, qëllimi ishte pyllëzimi dhe rigjenerimi i vegjetacionit të dëmtuar nga zjarret e shkaktuara vite më parë.

“Më vjen shumë mirë që ndërhyjmë te kjo pjesë. Bëhet fjalë për një territor i cili është djegur masivisht në 2008-ën. Kështu që kemi ardhur t'i kërkojmë ndjesë natyrës për fatkeqësinë, por nga ana tjetër edhe për t'i dhënë një dorë rigjenerimit natyror”, u shpreh ministrja e Turizmit dhe Mjedisit, Mirela Kumbaro.

Kumbaro tha se nismave të Vitit të Pyjeve tashmë u janë bashkuar rreth 50 bashki, me një mobilizim në të gjithë vendin për rritjen e sipërfaqeve pyjore dhe miradministrimin e tyre.

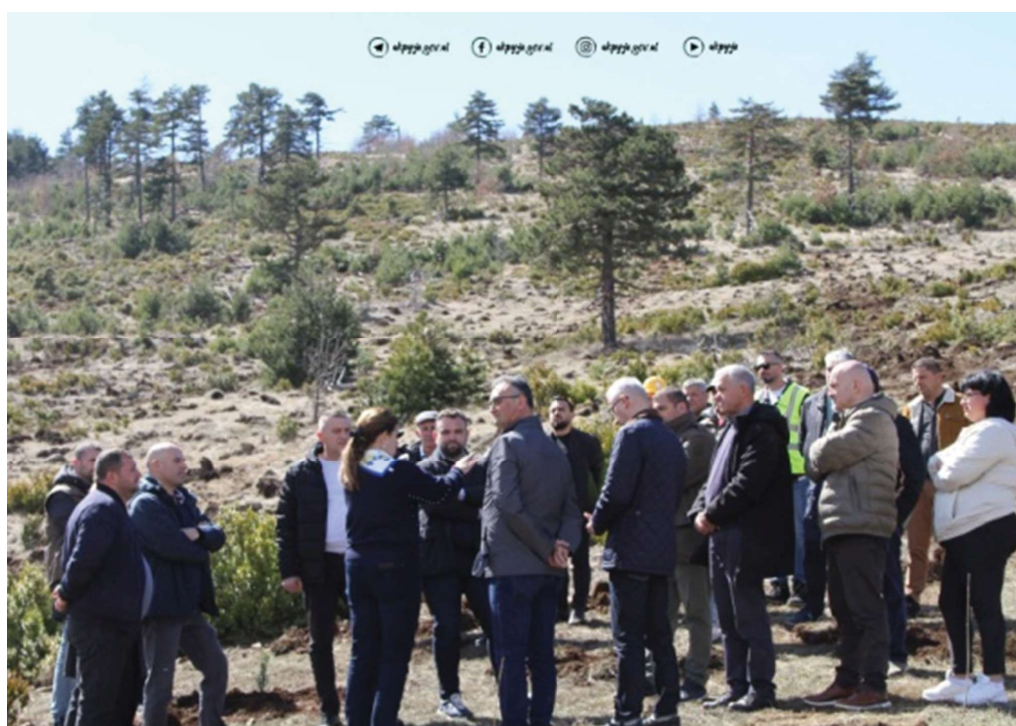
Gjatë aktivitetit në zonën e Voskopojës, ku po mbillen mbi 40 mijë fidanë, ministrja Kumbaro vuri theksin edhe tek bashkia Korça si një ndër bashkitë me performancën më të mirë bazuar në analizën e Agjencisë Kombëtare të Pyjeve, por ka ende për të bërë për sa i përket planit të menaxhimit, si një prej bashkive me sipërfaqe të konsiderueshme të pyjeve.

“Korça ka 14 ekonomi pyjore. Potenciali është i madh. Korça është një bashki që ndër prioritetet e saj ka dhe turizmin. Një komponent shumë i rëndësishëm i tij, është turizmi i natyrës me të gjithë elementet e tij dhe pyjet e kullotat janë një element shumë i rëndësishëm që duhet të vihen në shfrytëzim”, u shpreh kryebashkiaku i Korçës, Sotirag Filo.

Kumbaro e vlerësoi shumë të rëndësishëm në Vitin e Pyjeve, partneritetin me Universitetin Bujqësor të Tiranës.

“Kur flasim për planet e mbarështimit, na duhet të rishikojmë bashkë edhe metodologjinë, edhe pse me ministrin e Pushtetit Vendor po mendojmë që të ndërhyjmë me një plan kombëtar për t'i ndihmuar bashkitë në përgatitjen e planeve të mbarështimit. Me një plan mbarështimi më të mirë, bëhet edhe gjithë menaxhimi”, përfundoi ministrja e Turizmit dhe Mjedisit Mirela Kumbaro.

Gjatë këtij takimi u nënshkrua edhe një marrëveshje mes Agjencisë Kombëtare të Zonave të Mbrojtura dhe Fakultetit të Shkencave të Pyjeve të Universitetit Bujqësor të Tiranës me fokus restaurimin e zonave të mbrojtura dhe monitorimin e faunës së egër.

Almira Zebi Xhembulla Zv/Ministre e Turizmit dhe Mjedisit

Një ditë fantastike në Berat ku pata mundësinë që në emër të Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit të merrja pjesë në nisjen e një projekti shumë ambicioz dhe të rëndësishëm sa i takon menaxhimit të integruar të mbetjeve “Ndarja në burim e mbetjeve shtëpiake” mbështetur nga Ambasada Suedeze.

Së bashku me Ambasadorin Sue-

dez Z. Niklas Storm dhe pjesëmarrës nga sektori publik e privat u mirëpritëm nga Kryetari i Bashkisë Ervin Demo, i cili shprehu gadhëmërinë dhe kërkoi bashkëpunim e mbështetje për të realizuar me sukses këtë iniciativë që do ta coj në një tjetër nivel përpjekjen për një Berat të pastër e një destinacion të qëndrueshëm e të konsoliduar turistik.

Çështje si; Edukimi Mjedisor, Përfshirja e të rinjve në inisiativa të gjelbërta, ndryshimin sjelljes së konsumatorëve dhe nxitja e sipërmarrjes së riciklimit ishin pjesë e diskutimeve me të pranishmit.

Në fund e mbyllëm duke mbjellur disa pemë manjole në parkun më të ri të qytetit si një ogur i mirë për mbarësi e qëndrueshmëri.

Gruaja në pylltari, sfidat dhe mundësitë

Vijon nga faqja 2

Një ndër institucionet kryesore në Shqipëri me fokus pyjet është Agjencia Kombëtare e Pyjeve, që ka mision kryesor mirëqeverisjen e pyjeve në nivel kombëtar, ruajtjen dhe zhvillimin e tyre, përdorimin e qëndrueshëm dhe shumëfunksional të burimeve të fondit pyjor kombëtar, si pasuri natyrore me rëndësi kombëtare.

Rol kyç në arritjen e performancës sa më të lartë në agjenci kanë pa dyshim gratë dhe vajzat e punësuar e të angazhuara pranë këtij institucioni, që përbëjnë po-

thujse 40% të stafit.

Në kuadër të vitit 2024 i shpalur nga qeveria si “Viti Shqiptar i Pyjeve” po zbatohet nga agjencia programi vjetor me temë “Forcimi i kapaciteteve menaxhuese, koordinimi, ndërgjegjësimi, edukimi dhe promovimi në pyje”. Pjesë e programit janë një sërë aktiviteteve ku rolin kryesor promovues e kanë gratë inxhinierë të agjencisë, të cilat edukojnë dhe sensibilizojnë nëpërmjet orëve mësimore dhe edukative në klasë dhe në natyrë nxënësit për vlerat dhe rëndësinë e burimeve pyjore, nxisin dashurinë për pyjet dhe mjedisin pyjor, kuj-

desin që duhet të tregojmë në aktivitetet që kryejmë në pyll etj.,

Në bashkëpunim me shkollat po bëhen edhe disa mbjellje simbolike, por me peshë të madhe në kultivimin tek nxënësit të ndjenjës së dashurisë për natyrën dhe për pyjet.

Nxënësit po njihen me vlerat dhe përfitimet globale të ekosistemeve pyjore, fakte interesante rreth pyjeve, shtrirjen e pyjeve në vendin tonë, të dhëna të rëndësishme për ngrohjen globale, biodiversitetin, sekuestrimin e karbonit, kujdesin që duhet të tregojmë gjatë qëndrimit në pyll, shmangien e dëmeve dhe reagimi në kohë ndaj zjarreve në pyje.

Pjesë e programit të promovimit dhe bashkëpunimit janë edhe takimet me drejtuesit dhe strukturat përgjegjëse për pyjet në bashki, si dhe takime me drejtuesit e shkollave ku po realizohen orët edukative dhe sensibilizuese. Ajo që bie në sy gjatë gjithë këtyre aktiviteteve të iniciuara nga Agjencia Kombëtare e Pyjeve e të shtrira në nivel kombëtar, që duhet duartrokatur e vlerësuar është prania e grave si drejtuese dhe organizatore

të institucioneve me rëndësi, siç janë bashkitë, shkollat dhe sektorë të caktuar të Agjencisë Kombëtare të Pyjeve.

Gjatë muajit mars specialistet/inxhinieret e agjencisë u takuan me kryetaren e bashkisë së Klosit, znj.Valbona Kola, ku u diskutuan dhe adresuan për zgjidhje një sërë problematikash që bashkia has në menaxhimin e fondit pyjor.

Energjia pozitive, dëdhira për arritjen e rezultateve konkrete, fryma e bashkëpunimit midis njësive vendore dhe qëndrore të qeverisjes, si dhe qasja e angazhimit masiv të grave në politikbërje dhe zbatuese në sektorin pyjor, por jo vetëm, janë themelore në rrugën drejt suksesit.

21 Mars “Dita Ndërkombëtare e Pyjeve”

21 Mars “Dita Ndërkombëtare e Pyjeve” e gjen sektorin e pyjeve me angazhimin dhe gjithëpërfshirjen e aktorëve, donatorëve dhe shoqërisë civile në aksione pyllëzimi, për të përmbyllur me sukses fushatën e pyllëzimeve, në kuadër të vitit të pyjeve Lushnje, Kolonje

Specialistë të Agjencisë Kombëtare të Pyjeve dhe Inxhinierë të pyjeve në bashkinë Lushnjë në kuadër të vitit të pyjeve, ndërgjegjësimin dhe sensibilizimit, zhvilluan orë mësimore mbi rëndësinë e burimeve pyjore dhe kujdesin që duhet të tregojmë “Për pyjet”, në Shkollën e Mesme të Bashkuar “Kolonjë”, Kolonjë, në Shkollën e Mesme “Dhimitër Mino”, Bubullimë dhe në Gjimnazin “Dituria”, Krutje, Lushnjë.

Nxënësit u njohën me:

- Vlerat dhe përfitimet globale të ekosistemeve pyjore, fakte interesante të fushës së pyjeve, shtrirjen e pyjeve në vendin tonë.
- Të dhëna të rëndësishme për biodiversitetin, sekuestrimin e karbonit dhe kujdesin që duhet të tregojmë gjatë qëndrimit në pyll.
- Dëmet dhe reagimi në kohë ndaj zjarreve në pyje.

Diber

Vazhdojmë me pyllëzimet me angazhimin e bashkive që çdo ditë bëhen pjesë e kalendarit të Vitit të Pyjeve.

Bashkia Diber organizoi mbjelljen e 750 fidanëve të llojit Akacia në ekonominë pyjore “Kas-triot Sllovë”, si detyrim kontraktual për sipërfaqen e marrë në përdorim nga subjekti Kalisi Hydropower.

Aktiviteti u zhvillua nga struktura e pyjeve të bashkisë Diber.

Në Agjencinë Kombëtare të Pyjeve mikpritëm studentët e kursit të tretë të programit të studim-

it “Inxhinieri Pyjorë” në Fakulteti i Shkencave Pyjore, Universiteti Bujqësor i Tiranës.

Specialistë të Drejtorisë së Analizës dhe Performancës trajtuan procese të punës që kryhen pranë AKP-së në kuadër të monitorimit të treguesve të procesit Forest Europe

Në fokus të diskutimeve ishin:

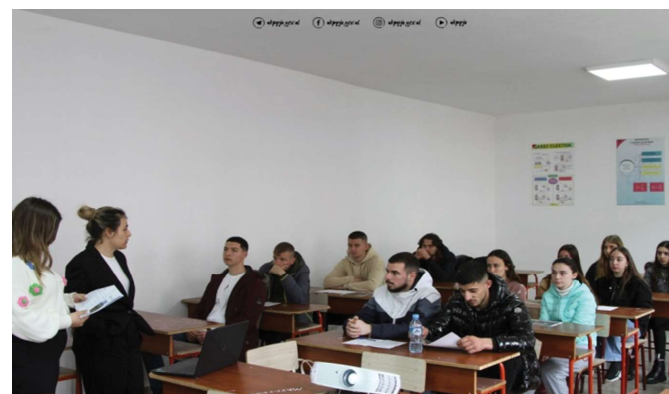
Përse na shërbejnë Kriteret Pan – Evropiane?

- Kriteret sasiore të procesit 6
- Kriteret cilësore të procesit 2
- Indikatorët e monitorimit
- Indikatorët sasiore 35
- Indikatorët cilësorë 17

Aspektet:

- Vendim – marrja Politike
- Metodologji Shkencore
- Mjet komunikimi dhe dialogu

Agjencia Kombëtare e Pyjeve do të vazhdojë takimet me student të Fakultetit të Shkencave

Pyjore duke treguar në vijueshmëri praktika pune që ndiqen pranë këtij institucioni.

“Kurdoherë të palodhur për të shtuar dhe përmirësuar pyjet tanë, për ti siguruar brezave të ardhshëm një Shqipëri më të gjelbëruar dhe të bukur”.

Ngjarjet që lidhin: Ditën e të Drejtave të Grave dhe Ditën Ndërkombëtare të Pyjeve

Msc. Besnike Aliaj/Ekonomiste-Agronome Themeluese: Besila SH.P.K Themeluese: OJQ “Green Leaders Besila”

Në këtë kohë kur bota përballlet me sfida të shumta sociale dhe mjedisore, dy ditë të veçanta ngrihen si shenja e rëndësishme së bashkëveprimin të barazisë gjinore dhe mbrojtjes së mjedisit. Më 8 Mars, Dita Ndërkombëtare e të Drejtave të Grave na inkurajon të përsëhendesim dhe të përurojmë kontributin e jashtëzakonshëm të grave në shoqëri, duke theksuar nevojën për barazi dhe drejtësi gjinore. Ndër-

kohë, më 21 Mars, Dita Ndërkombëtare e Pyjeve na shtyn të reflektojmë mbi rëndësinë e pyjeve për jetën në planetin tonë, duke nxitur përpjekjet për të mbrojtur dhe restauruar ekosistemet e rrezikuara. Këto dy ditë mund të duken si tema të ndryshme, por në thelb të tyre, ato janë të lidhura ngushtë. Gjatë viteve të fundit, gratë kanë luajtur një rol kyç në luftën për të drejtat e tyre dhe për barazinë gjinore në të gjitha sferat e shoqërisë. Në të njëjtën kohë, shkatërrimi i pyjeve dhe degradimi i mjedisit janë bërë një sfidë globale e cila po kërcënon të ardhmen e të gjithë qenieve të gjalla në planetin tonë. Në këtë kontekst, ne

synojmë të sjellim në vëmendje lidhjen e thellë midis të drejtave të grave dhe mbrojtjes së mjedisit. Duke e promovuar dialogun dhe ndërgjegjësimin mbi këto dy tema të rëndësishme, ne shpresojmë të frymëzojmë veprime konkrete për të promovuar një shoqëri më të drejtë dhe një mjedis më të qëndrueshëm për të gjithë. Ky studim i lidhur synon të frymëzojë lexuesit për të angazhuar më tej në përpjekjet për të ndikuar pozitivisht në botën tonë. Për të festuar dhe për të reflektuar, le të përqafojmë së bashku të gjitha sfidat dhe të ndërtojmë së bashku një të ardhme më të ndritshme dhe më të qëndrueshme për të gjithë.

Viti Shqiptar i Pyjeve

Në “Vitin Shqiptar të Pyjeve” edukimi i brezave të rinj mbi rëndësinë dhe kujdesin që duhet të tregojmë për Pyjet si dhe promovimi i profesionit të Inxhinierit të Pyjeve, Teknikut të Pyjeve merr rëndësi të vecantë

Agjencia Kombëtare e Pyjeve, nëpërmjet specialistëve të saj, në kuadër të 100 vjetorit të Shërbimit Pyjor Shqiptar dhe shpalljes së vitit 2024 si “Viti Shqiptar i Pyjeve” nga Kryeministri i vendit Edi Rama, ka organizuar, me nxënës të shkollave të ndryshme të vendit, fushatën e edukimit dhe ndërgjegjësimin të brezave të rinj me rëndësinë dhe kujdesin që duhet të tregojmë ndaj ekosistemeve pyjore si gjenerator i rëndësishëm i biodiversitetit, mbrojtjes së klimës, mbrojtjes së tokës, mbrojtjes së cilësisë së ajrit dhe ujërave e mbi të gjitha si kontribues në ekonominë e komuniteteve që jetojnë rreth tyre.

Më shumë se një detyrim ligjor e kemi parë këtë nisëm si mision ndaj brezave të rinj, për ta parë grumbullin pyjor si një ekosistem gjigand që kërkon njohuri, mbrojtje, përmirësim të vazhdueshëm, aksione për ripyllëzim e pyllëzim të pyjeve të degraduara e kjo nuk mund të arrihet pa përfshirjen e brezave të rinj në edukimin e ndërgjegjësimin mbi pyjet. **“Kush mbjell fidanë pyjorë, mendon për dhjetë vjet, kush edukon fëmijët mendon për njëqind e më shumë vjet”**, kjo shprehje urtë është motivi ynë në edukimin, ndërgjegjësimin dhe rritjen e njohurive mbi ekosistemet pyjore, rolin e tyre në jetën tonë dhe të gjithë planetit, duke promovuar njëherazi dhe profesionin e inxhinierit të pyjeve.

Në rrugëtimin tonë, në shkollat të

Le të themi se e kemi parë këtë mision si sfidë me vete, duke kombinuar fakte të rëndësishme mbi pyjet në rang global, të dhëna domethënëse për pyjet në vendin tonë, misionin që duhet të ketë cdo qytetar në reagimin ndaj fatëkeqësive natyrore, si zjarret, sëmundjet, rrëshqitjet apo cdo ndërhyrje të paligjshme mbi pyjet e deri te promovimi i vlerave ekologjike, të burimeve natyrore të

zonës ku zhvillohet ora educative duke kombinuar orën educative me aktivitetin e mbjelljes së fidanave në terren.

Kurioziteti dhe vëmendja e tyre për të mësuar koncepte të reja ishte në nivele të kënaqshme. Nga nxënësit e pranishëm pati pyetje dhe komente për diskutim sa i takon përdorimit të burimeve natyrore, profesionit të Inxhinierit të Pyjeve, dhe politikave pyjore të ndërmara deri tani. Interesant ka qënë fakti se në promovimin e burimeve natyrore të zonës ku nxënësit jetonin përfshirja në diskutime e pyetje ka qënë mbreslënëse, të punosh me brezat e rinj është kënaqësi dhe përgjegjësi në të njëjtën kohë, shpresë dhe enegji pozitive për një të ardhme më të mirë, për ne dhe brezat që do të vijnë.

Gjatë periudhës Maj 2023 - Mars 2024 janë zhvilluar 30 orë mësimore, 20 aktivitete për mbjellje drurësh pyjorë në 5 qarqe të ndryshme të vendit duke përfshirë shkollat e 20 bashkive. Në këtë tur edukimi e ndërgjegjësimi u promovua nisma “Sfida e gjelbër, një arritje një Pemë”, ku nxënësit shprehën interes dhe përkushtim për ta matërializuar cdo event, siç mund të jetë mbarimi me sukses i matures shtetërore, rezultatit e lartë në një provim, datëlindje apo ngjarje të shënuara, me mbjell-

jen e një fidani pyjor, druri dekorativ apo dhe një pemë në shtëpinë e tyre.

Ftoj lexuesit të bëhen pjesë e sfidës së gjelbër, “Një arritje një Pemë” nisëm që matërializon në mënyrën më të mirë arritjet tuaja, datat tuaja të rëndësishme, ju do ti referoheni drurit të mbjellë duke parë sesi rritet bashkë me ju, duke dhënë kontributin tuaj simbolik në mjedisin tonë të përbashkët. Menaxhimi i qëndrueshëm i pyjeve nuk mund të kuptohet pa profesionalizmin e Inxhinierëve të pyjeve, teknikëve të pyjeve, profesionistëve sa i bukur dhe i vështirë, që për fat të keq vitet e fundit është pak i kërkuar nga maturantët.

Nxënësve ju shpjegua nisma që ka ndërmarrë qeveria Shqiptare për rimbursimin e studentëve që zgjedhin këtë degë, si degë prioritare si dhe avantazhet e këtij profesioni. Variante të studimeve në disa drejtime si Menaxhim i Zonave të Mbrojtura, Qeverisja e Parqeve Urbane dhe Peri-Urbane, Inxhinieri Përpunim Druri, profili Dizajni i Mobiljeve

dhe Interierit Mundësi bursimi, studime master shkencor jashtë vendit, mundësi punësimi si dhe akreditimi i studimeve në shumë vende të botës.

Për profesionin e teknikut të pyjeve dhe përpunim drurit dy drejtime mësimore, pyje, përpunim druri, mundësi aplikimi në Fakultetin e Shkencave Pyjore, Inxhinieri Përpunim Druri profili Dizajni i Mobiljeve dhe Interierit. Avantazhet e zgjedhjes së këtij profesioni janë të shumta si: mundësi bursimi, Sgurimi i akomodimit, certifikim në disa profile, mundësi punësimi në disa struktura shtetërore po edhe në sektorin privat. Nëpërmjet këtij shkrimi falenderojmë stafet pedagogjike të shkollave ku janë zhvilluar keto aktivitete, Profesionistët e pyjeve pranë bashkive, si dhe kolegët e Agjencisë Kombëtare të Pyjeve për profesionalizmin e përkushtimin në orët educative dhe kordinimin e aktiviteteve të ndryshme për mbjelljen e fidanave.

Specialistët e AKP-së do të vazhdojnë punën për përmbushjen e misionit të ndërgjegjësimin dhe sensibilizimit të brezave të rinj edhe në muajt në vazhdim.

Ing. Bilena Hyseni

Përgjegjëse sektori e Informacionit dhe Kadastrës Drejtorja e Menaxhimit dhe kontrollit Agjencia Kombëtare e Pyjeve Tiranë me 21 Mars 2024

2024 VITI SHQIPËTAR I PYJEVE

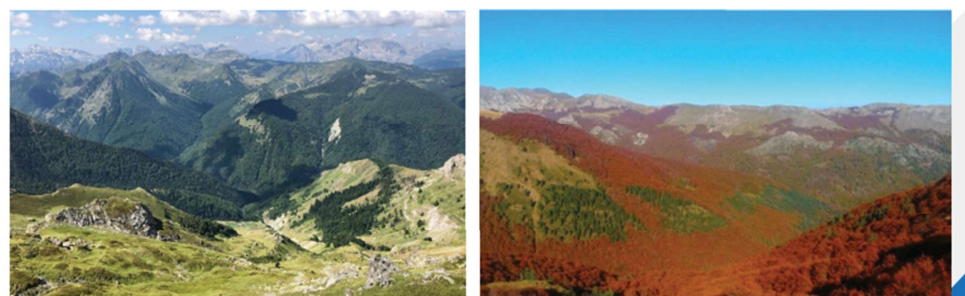
PYLLËZIMË
Rrënjë për të ardhmen

SFIDA E GJELBËR:
NJË ARRITJE – NJË PEMË

Programi Kombëtar i Pyllëzimeve 2024-2030

UNESCO-s

Pyjet të përfshirë në Listën e Trashëgimisë Botërore të UNESCO-s

Pyjet e vjetra të ahut në lumin e Gashit dhe në Rrajcë, pjesë e trashëgimisë botërore të UNESCO-s

DITA E PYJEVE - 21 MARS

Në vitin 2024, Tema është:

“Pyjet dhe inovacioni: Zgjidhje të reja për një botë më të mirë”.

Çdo fidan që mbillet duhet të vegjetojë, duhet të luaj një rol dhe të këtë funksion kryesor të përcaktuar

**MUND TE VEÇOHEN TRE DREJTME KRYESORE PËR MBJELLJE TË
DRURËVE PYJOR, QË SOT MARRIN RËNDËSI TË VEÇANTË.**

Drurët urban sjellin përfitime të vërteta për qytetet tona, shëndet dhe mirëqenie. Duke mbjellë mijëra drurë urbane çdo vit në mbarë botën, synohet të përballemi me kërcënimet e ndryshimeve klimatike. Duhet të mbillim disa llojesh drurësh e shkurresh, që rrisin diversitetin strukturor dhe funksional në pyje dhe rrugë të qytetit, duke krijuar vende më të gjelbra, më të lumtura dhe më të shëndetshme për të jetuar.

Drurët dhe gjelbërimi në shkollë. Ndryshimi i thellë dhe i qëndrueshëm mund të bëhet vetëm nëse gjenerata e së nesërme përfshihet dhe frymëzohet për të ndërmarrë veprime sot duke mbjelle drurë dhe shkurre në mejdiset shkollore. Gjelbërimi i shkollave, kopshteve dhe i kendeve të lojrave synon të transformojë mjediset e shkollave urbane në oaza të gjelbëruara si për fëmijët e sotëm ashtu edhe për brezat e ardhshëm. Puna në shkollë duhet përqendruar në transformimin e terrreneve shkollore në vende më të gjelbërta dhe më të shëndetshme duke përfshirë nxënësit dhe prinderit në mbjellje të fidanave.

Drurët për rrugët. Drurët e rrugës ofrojnë përfitime të mëdha për mirëqenien tonë mendore dhe fizike, për udhëtime më të pëlqyeshme dhe që sjellin kënaqësi. Ata gjithashtu thithin karbonin, paksojnë ndotjen, krijojnë hije dhe freski dhe e bëjnë vendin ku jetojmë shumë më të bukur, më të gjelbër dhe më të qetë. Një rrugë auto duhet konsideruar e përfunduar atëherë kur të jetë realizuar dhe gjelbërimi i saj.

Gjon Fierza, mars 2024

***Federata
Kombëtare e
Pyjeve ju uron
Gëzuar Ditën
Ndërkombëtare
të Pyjeve!***

***Investimi për
pyjet dhe ko-
munitetet që je-
tojnë pranë tyre
mund ta bëjnë
Shqipërinë edhe
më të mirë.***

Empowering women and celebrating their success

FROM ANILA ALIAJ

08 Mar, 2024

Promotion of gender equality and gender mainstreaming is at the heart of all projects implemented by CNVP. Our promotion of equality refers to the equal rights, responsibilities and opportunities of women and men and girls and boys and that women's and men's opportunities will not depend on whether they are born male or female. Gender equality implies that the interests, needs and priorities of both women and men are taken into consideration as well their diversity it is not a 'women's issue' but should concern and engage men as well as women.

At CNVP we implement several projects and numerous activities to address gender inequality by raising awareness, building capacities and skills, strengthening economic empowerment by creating and promoting different models. We use different ways of showing our support and appreciations for women and girls in our community.

One way is the celebration of the International Women's Day in recognition of the outstanding contribution of women, who despite the harsh mentality, break the bias, support each other and bring positive change in their community. This year, a knowledge sharing event is organised in Kosovo on 5-6 March 2024. A group of about 25 women from Albania, representing medicinal and aromatic plants producers, businesses and local government from Tirana, Berati, Gramshi, Skrapari, Kolonje and Diber visited some prominent and women led businesses in Kosovo. The inspiring story and business model of Shqipe Shala owner of "Etniki" honey generated high interest from the participants. Business ideas, product development as well as women economic empowerment activities are discussed and explored for both countries. Another outstanding visit was in the premises of "Artifruit" company dealing with the cultivation and processing of aronia, one of the best-selling forest fruits and well known for its health benefits. The passionate owner of this company shared his story and advice for the highly interested participants. The opportunity to expand cultivation of aronia in Albania as well as increase distribution channels were explored.

Connecting people, sharing knowledge and experiences, enabling collaboration and unlocking the potential is among our core values which we are proud of. In the country offices in the Western Balkans CNVP has made considerable progress in gender mainstreaming through regional projects as well as country based. In Albania, CNVP is implementing Sida funded -LED project where gender mainstreaming forms an integral part of all project activities. Detailed Gender Action Plans guides the implementation of all the activities.

Gender equality in our projects comes from three pillars:

a. Awareness and information - understanding and analysing the existing situation. Organising awareness rising campaigns at all levels and mobilising people in order to influence positive behaviour change.

b. Ability-including knowledge, skills and capacity building

c. Economic Empowerment – including Incentive to build models and add value to products for increasing employment and incomes.

Over 2000 women involved in the cultivation of medicinal and aromatic plants as well as those who harvest wild MAPs are supported with drying facilities, mechanization services, extension service and trainings on good agriculture practices, participation in the round tables, fairs and international days celebrations exchange visits, and most importantly they are supported to enter into Contract farming agreements with businesses which brings market security for their products.

In Kosovo, CNVP is implementing Sida-funded SUNREED project, with a clear gender approach which is strategically grouped into three main pillars such as capacity building, awareness campaigns; promoting women's rights in decision-making and policy formulation;

and the third pillar concentrates on providing in-kind support. A gender action plan leads the implementation of several awareness meetings and training sessions covering democratization, rights and equality, project and government funding opportunities, leadership and advocacy, and gender mainstreaming. Additionally, regional trainings on environment, biodiversity, climate change, and financial and business management are conducted. Joint gatherings, fairs, round tables, and participation in international events are facilitated. These activities, are being organized in collaboration with various institutions at local and central levels and have significantly boosted women's inclusion in project activities. The existing women producer groups and core groups of women established at the regional level aim to evolve into a Network of Rural Women Entrepreneurs, advocating for women and youth concerns to policymakers and decision-makers. In North Macedonia, CNVP through a series of projects, ensures women's rights and their economic empowerment with a special emphasis on rural women, who are believed to have a strong potential that they should use to the maximum. An outstanding example, is the association Rural Women of Pre-

spa, which is formed within the project "Empowering Women for NTFP's Development of Prespa". The Rural Women of Prespa has become a recognizable brand in recent years, not only in Prespa but also beyond. The preparation of traditional food is their hallmark, but the cultivation of mountain tea highlights their commitment to the protection of this endangered species, due to poor collection practices that do not ensure the sustainable use of this aromatic medicinal herb. Their multi-faceted approach, combining traditional food practices with sustainable cultivation, showcases a holistic model for economic empowerment and environmental conservation. At regional level, regional projects such as "Integrated Forest Management" funded by Austrian Development Agency and implemented in partnership with ICEP, have a separate outcome for gender mainstreaming in Albania, Kosovo, North Macedonia and Montenegro.

"Sustainable use of natural resources for transboundary socio-economic development of protected areas in North Macedonia and Albania (Korab-Koritnik, Shar and Albanian Alps)", funded by Prespa Ohrid National Trust (PONT) emphasises gender equality in all the project activities.

